

Ασφάλεια εργαζόμενων νέων — Συμβουλές για τους επιβλέποντες

Εισαγωγή

Σύμφωνα με ευρωπαϊκές στατιστικές, το ποσοστό εργατικών ατυχημάτων των νέων ηλικίας 18–24 ετών είναι κατά 50 % υψηλότερο από κάθε άλλη ηλικιακή ομάδα εργαζομένων. Η έλλειψη κατάλληλης επίβλεψης συμβάλλει σε αυτό το υψηλό ποσοστό ατυχημάτων. Οι νέοι δεν είναι εξοικειωμένοι με την εργασία τους, τους περιβάλλοντες χώρους και τους κινδύνους που διατρέχουν. Η έλλειψη πείρας σημαίνει ότι πιθανόν να μην έχουν επίγνωση των κινδύνων ή ότι δεν θα τους δώσουν την δέουσα προσοχή. Υπάρχουν επίσης ειδικοί περιορισμοί που αφορούν την εργασία των ατόμων κάτω των 18 ετών. Ως εκ τούτου, οι νέοι, εκτός από την κατάρτιση, πιθανόν να χρειάζονται περισσότερη επίβλεψη από αυτή που χρειάζονται οι ενήλικες. Αυτό ισχύει και για τους σπουδαστές εκείνους που εργάζονται προκειμένου να αποκτήσουν πείρα ή επαγγελματική κατάρτιση και για τους νεοπροσλαμβανόμενους.

Μια 17χρονη κοπέλα έχασε τμήμα ενός δακτύλου της μόλις μία ώρα αφότου ξεκίνησε την καλοκαιρινή εργασία της. Τα δάχτυλά της συνθλίφτηκαν σε ένα μηχανήμα στο αρτοποιείο όπου εργαζόταν. Ο κατάλογος παραλείψεων σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι ο επιβλέπων δεν γνώριζε ότι η κοπέλα χρησιμοποιούσε το μηχανήμα μέχρι τη στιγμή που συνέβη το ατύχημα.

Ένας νεαρός άνδρας, ηλικίας 23 ετών, υπέστη εκτεταμένα εγκαύματα επειδή ήρθε σε επαφή με εύφλεκτες ουσίες που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό πιστολιών βαφής με ψεκασμό. Στις αναφαλαίς μεθόδους που εφαρμόζονταν στην εταιρεία περιλαμβανόταν το πλύσιμο του επικίνδυνου πιστολιού σε ανοιχτούς κάδους, χωρίς εξωτερική ένδειξη, και ελλιπής κατάρτιση και επίβλεψη.

Ένας 16χρονος εργάτης έσπασε τα πόδια του, σε χρονικό διάστημα λιγότερο από δυο ώρες αφότου ξεκίνησε την πρώτη ημέρα της εργασίας του, όταν έπεσε από το πίσω μέρος ενός απορριμματοφόρου οχήματος 18 τόνων και παρাসύρθηκε κάτω από το όχημα. Αν και υπήρχαν διαδικασίες ασφαλείας, το σύστημα επιβεβαίωσης ότι αυτές εφαρμόζονταν αποδείχθηκε ότι ήταν ανεπαρκές. Η έλλειψη επίβλεψης και κατάρτισης υπήρξε επίσης ιδιαίτερο πρόβλημα.

Οι ρυθμίσεις επίβλεψης (1) που θεσπίζει ο εργοδότης

Ο εργοδότης σας πρέπει να θεσπίζει τις κατάλληλες ρυθμίσεις όσον αφορά την επίβλεψη των νέων. Πρέπει επίσης να διενεργήσει εκτίμηση των κινδύνων, για να προσδιορίσει τους ιδιαίτερους κινδύνους που διατρέχουν οι νέοι, καθώς και τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης επίβλεψης.

Προκειμένου να γίνετε επόπτης, ο εργοδότης σας πρέπει:

- να σας παρέχει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τους κινδύνους και τα μέτρα ελέγχου που αφορούν την εργασία των νέων, τους τυχόν περιορισμούς σχετικά με τα καθήκοντα που μπορούν να ασκήσουν οι νέοι και το επίπεδο επίβλεψης που χρειάζεται, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών που χρειάζονται συνεχή επίβλεψη·
- να σας παρέχει κατάρτιση για τα προβλήματα ασφαλείας και υγείας που προκύπτουν κατά την εργασία με νέους και τον ρόλο της επίβλεψης

- να βεβαιώνεται ότι κατανοείτε το ρόλο σας, τι απαιτείται από εσάς και πώς πρέπει να ασκήσετε τα καθήκοντα της επίβλεψης·
- να σας παρέχει επαρκή χρόνο και αρμοδιότητες προκειμένου να ασκήσετε τα καθήκοντα της επίβλεψης·
- να βεβαιωθεί ότι είστε υγιείς και ότι διαθέτετε τις ικανότητες ασφαλείας για τις λειτουργίες εργασίας που θα επιβλέπετε·
- να θεσπίσει τις κατάλληλες ρυθμίσεις ώστε να αναφέρετε οποιοδήποτε πρόβλημα αφορά την ασφάλεια του εργαζόμενου νέου και να προτείνετε βελτιώσεις, καθώς και ρυθμίσεις σχετικά με την επίβλεψη.

Επιβλέποντες: ο ρόλος σας είναι ζωτικής σημασίας

Ως επιβλέπων, θα διαδραματίσετε σημαντικό ρόλο στην εξασφάλιση της υγείας και της ασφαλείας των νέων, με πολλούς τρόπους:

- εξασφαλίζοντας την εφαρμογή ασφαλών εργασιακών πρακτικών·
- εξηγώντας τη σημασία τους·
- δίνοντας ο ίδιος το καλό παράδειγμα·
- βοηθώντας στην προαγωγή παιδείας για την ασφάλεια·
- ανταμείβοντας την ασφαλή συμπεριφορά.

Μπορεί οι νέοι να μην έχουν αρκετή πείρα, είναι όμως σημαντικό να ζητείται συστηματικά η γνώμη τους και να ενθαρρύνεται η συμμετοχή τους σε θέματα ασφαλείας. Πρέπει να θεσπιστούν, με βάση την εκτίμηση κινδύνων, ρυθμίσεις για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζόμενων νέων. Πρέπει να παρακολουθούνται τα μέτρα ώστε να ελεγχθεί κατά πόσο είναι αποτελεσματικά τόσο όσο αναμενόταν, ενώ, αν υπάρξουν αλλαγές, μπορεί να χρειαστεί αναθεώρησή τους. Επομένως θα πρέπει να αναφέρετε τυχόν προβλήματα ή αλλαγές και επίσης να ενθαρρύνετε τους νέους να αναφέρουν τα προβλήματα και τις ανησυχίες τους.

(1) Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε το τεχνικό δελτίο «Ασφάλεια εργαζόμενων νέων — Συμβουλές προς τους εργοδότες».

Για την επίβλεψη των εργαζόμενων νέων απαιτείται (2):

να αξιολογούνται οι δυνατότητες και οι ικανότητες του εκπαιδευόμενου για την άσκηση των καθηκόντων που θα του ανατεθούν.

να προσδιορίζονται οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκαλέσουν τραυματισμό των νέων: οι νέοι είναι πιο ευάλωτοι και μπορεί να απαιτείται στενότερη επίβλεψή τους σε σύγκριση με τους άλλους εργαζομένους.

να εφαρμόζονται αποτελεσματικοί έλεγχοι και προφυλάξεις προκειμένου να αποφευχθούν οι τραυματισμοί: παραδείγματος χάρη, περιφράξεις, προστατευτικά κιγκλιδώματα, απαγορευτικά, επιθεωρήσεις, επιτόπου έλεγχοι, πληροφόρηση, κατάρτιση, διαδικασίες και επίβλεψη.

να βελτιώνονται και να απλοποιούνται συνεχώς οι ασφαλείς εργασιακές πρακτικές.

να παρέχεται πληροφόρηση και επιμόρφωση σχετικά με τις καλές πρακτικές.

να γίνεται επίδειξη της σωστής διαδικασίας, σε αργό ρυθμό αν χρειάζεται.

να καταμερίζονται τα καθήκοντα ανάλογα με τις ικανότητες του ατόμου και να παρέχεται άμεση επίβλεψη μέχρι να αποκτηθεί επαρκής πείρα.

να ελέγχεται κατά πόσον έχουν κατανοήσει τη σωστή διαδικασία και τις απαραίτητες προφυλάξεις.

να παρακολουθείται η απόδοσή τους και να επαναλαμβάνεται η επίδειξη, εάν αυτό είναι απαραίτητο για την καλύτερη κατανόηση.

να ακούγονται οι απόψεις των νέων, να τους ζητείται η γνώμη τους και η συμμετοχή τους, για παράδειγμα, η συμμετοχή τους στις εκτιμήσεις κινδύνων.

να παρέχονται στους νέους **πληροφορίες** σχετικά με το πού μπορούν να λάβουν βοήθεια και συμβουλές κατά την απουσία σας και με το τι να κάνουν εάν δεν είναι σίγουροι.

να επιβεβαιώνεται ότι γνωρίζουν τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης.

να διανέμονται γραπτώς όλες οι διαδικασίες ασφαλούς εργασίας, καθώς και αυτές που αφορούν τον προστατευτικό εξοπλισμό και την προστατευτική ενδυμασία για τη συγκεκριμένη εργασία.

να μεταδίδονται αξίες, να εξηγείται η σημασία της υγείας και ασφάλειας, να προάγονται οι σωστές προσεγγίσεις, ευαισθητοποιώντας και δίνοντας το καλό παράδειγμα.

να δημιουργούνται κίνητρα, να παρέχεται βοήθεια, διευκόλυνση και καθοδήγηση.

να υπάρχει έλεγχος, οργάνωση και πειθαρχία, εφόσον απαιτείται.

Ειδικές ανάγκες για τους νέους ηλικίας κάτω των 18 ετών (3)

Οι επιβλέποντες πρέπει να γνωρίζουν ότι υπάρχουν κάποια καθήκοντα που δεν επιτρέπεται να αναλάβουν τα άτομα που είναι υπό την επίβλεψή τους.

Γενικά τα άτομα ηλικίας κάτω των 18 ετών ΔΕΝ επιτρέπεται να απασχολούνται σε εργασίες που:

- υπερβαίνουν τις σωματικές ή πνευματικές ικανότητές τους

- συνεπάγονται την έκθεσή τους σε τοξικές ή καρκινογόνες ουσίες
- συνεπάγονται την έκθεσή τους σε ακτινοβολίες
- συνεπάγονται την έκθεσή τους σε υπερβολικές θερμοκρασίες, θόρυβο ή δονήσεις
- παρουσιάζουν κινδύνους τους οποίους είναι πιθανόν να μην μπορούν να αναγνωρίσουν ή να αποφύγουν οι νέοι, λόγω έλλειψης πείρας ή κατάρτισης ή λόγω αμέλειας ως προς την ασφάλεια.

Το τεχνικό δελτίο με θέμα «Προστασία των νέων στους χώρους εργασίας» περιέχει περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά στους περιορισμούς εργασιών και ωραρίου σε σχέση με την ηλικία και ειδικές εξαιρέσεις για την επαγγελματική κατάρτιση. Εάν έχετε αμφιβολίες σχετικά με την εργασία των νέων, συζητήστε το θέμα με τον εργοδότη σας. Ελέγξτε τις απαιτήσεις σε επίπεδο εθνικής νομοθεσίας.

Καθοδήγηση

Ορισμένοι εργοδότες ορίζουν καθοδηγητές για νέους. Ο ρόλος του καθοδηγητή συνίσταται στο να φροντίζει και να καθοδηγεί τον νέο που του έχει ανατεθεί. Ο καθοδηγητής οφείλει (4):

- να διδάσκει στους νέους τον σωστό τρόπο εργασίας ως βάση για τη μέλλουσα επαγγελματική τους ζωή. Σε περίπτωση χρήσης επειγουσών διαδικασιών, εσείς μπορείτε να έχετε τις γνώσεις και τις δεξιότητες να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα, όχι όμως και ένας νέος.
- να ενθαρρύνει τους νέους να συμμετέχουν, να θέτουν ερωτήματα σχετικά με τους κινδύνους της εργασίας και τις προφυλάξεις που απαιτούνται, να συζητάνε και να αναφέρουν όποιους κινδύνους αντιληφθούν. Να αξιοποιεί την προθυμία των νέων να είναι αρεστοί.
- να τους διαβεβαιώνει ότι δεν πειράζει να λένε όχι σε περίπτωση που δεν είναι σίγουροι για το τι πρέπει να κάνουν.
- να ενισχύει την ανάγκη να φορούν τον κατάλληλο εξοπλισμό και να λαμβάνουν τις σωστές προφυλάξεις.

Ένας 22χρονος εργαζόμενος, που προσλήφθηκε μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης, χτυπήθηκε και σκοτώθηκε από τρένο ενώ εργαζόταν σε περιοχή της σιδηροδρομικής γραμμής με αυξημένη κυκλοφορία. Ο σπουδαστής είχε εργαστεί μόνο λίγες βάρδιες και είχε λάβει ένα μόνο βασικό μάθημα προσωπικής ασφάλειας για την εργασία στις γραμμές. Οι διαδικασίες ασφάλειας και επίβλεψης ήταν ανεπαρκείς. Μετά το ατύχημα, το γραφείο ευρέσεως εργασίας εισήγαγε αρκετές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης συστήματος καθοδήγησης προκειμένου να παρακολουθείται η πρόοδος του νέου προσωπικού.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους εργαζόμενους νέους στη διεύθυνση <http://ew2006.osha.eu.int/>

Περισσότερες πληροφορίες

Ελλάδα: πληροφόρηση από τον εθνικό εστιακό πόλο: www.yypakp.gr

Κύπρος: πληροφόρηση από τον εθνικό εστιακό πόλο: www.mlsi.gov.cy

(2) Σύμφωνα με γνωμοδότηση του Learning Skills Council (Συμβούλιο Μαθησιακών Δεξιοτήτων) και του Royal Society for Prevention of Accidents — ROSPA (Σύλλογος Πρόληψης Ατυχημάτων).

(3) Η οδηγία 94/33/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των νέων στην εργασία ορίζει τα ελάχιστα κριτήρια. Η νομοθεσία στο κράτος μέλος σας μπορεί να είναι αυστηρότερη όσον αφορά το ελάχιστο όριο ηλικίας που μπορούν να εργάζονται τα παιδιά και τις εργασίες που απαγορεύεται να αναλάβουν, επομένως είναι σημαντικό να ελεγχθεί η εθνική νομοθεσία.

(4) Προσαρμογή από γνωμοδότηση της ROSPA.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Τηλ. (34) 944 79 43 60, φαξ (34) 944 79 43 83

information@osha.eu.int

© Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία — Επιτρέπεται η αναπαραγωγή του παρόντος εφόσον αναφέρεται η πηγή. Printed in Belgium, 2006